

llibertat

òrgan oficial antifeixista del consell municipal

Per la victòria...

Els combatents han d'enfonsar vaixells, abatre avions, alliberar ciutats i viles...

I la reraguarda, TREBALLAR.

EXTRACTE I ADMINISTRACIÓ

© 1938 de Barcelona, 12

Publicat n.º 255

ANY III

Mataró dimecres 9 març 1938

NUM. 507

NÚMERO SOLT: 15 cts

SUBSCRIPCIÓ: 2'50 PEsSETES MES

L'esdevenidor brillant del Moviment Cooperatiu

Importantíssimes manifestacions del Ministre de la República, Jaume Aiguader

Reproduïm del nostre entranvable col·lega «Última Hora»:

Des que el doctor Aiguader va fer-se càrrec de la cartera de Treball, ha vingut prestant atenció preferent al moviment cooperatiu espanyol, no solament des del punt de vista de l'eficàcia que té en els moments actuals el proveïment de la població civil, sinó més principalment pel que significa per a la nova economia l'organització cooperatiua de consumidors i productors.

Fruit d'aquesta preocupació seva ha estat el decret de 25 de febrer darrer, que descansa sobre dues condicions essencials a les quals abans ens referíem i obre a la cooperació amplis horitzons.

Per la importància del decret, ens ha semblat interessant sol·licitar del senyor Aiguader unes declaracions que il·lustrin l'opinió sobre la seva obra.

Heus-les ací, reproduïdes textualment:

«Vull fer constar en primer terme—ens diu el ministre—que la meua obra a favor de les Cooperatives reposa sobre dues bases, que considero essencials: independència política del moviment cooperatiu i autonomia administrativa d'aquest mateix moviment. No serà eficaç la cooperació si segueix les fluctuacions dels partits polítics o si està sotmesa a l'Estat. La millor obra que podem fer tots per la Cooperació és garantir la seva independència. La cooperació, per altra part, té perfecte dret a l'atenció del Poder Públic, entre altres coses perquè arrossega rera seu un nucli considerable de la població espanyola. És lamentable que no hagi estat atesa de la manera deguda, en altres temps. Jo, que respecto la llibertat del comerç privat i la llibertat dels ciutadans que se serveixen d'ell, he considerat sempre un error lamentable no facilitar als consumidors, organitzats cooperativament, les màximes facilitats, puix que el moviment cooperatiu no aspira a lucre de cap mena. Organitza serveis i empra gran part dels seus beneficis en obres socials. És un ideal en marxa, impossible de confondre amb cap empresa de caràcter privat.

Tenint això en compte—afegeix el ministre,—en el decret que acaba de aparèixer he procurat facilitar als milions de cooperadors que hi ha al país la manera que puguin, amb la seva pròpia organització, resoldre el problema del proveïment.

L'ORGANITZACIÓ DEL PROVEÏMENT A LA POBLACIÓ COOPERATIVA

He de fer notar—continua—que no es donarà més racionament a un cooperador que a un que no ho sigui. Però en canvi, puc assegurar des de ara que amb la disposició el·ludida l'organització cooperatiua espanyola donarà a tots els seus afiliats un racionament igual i una igual participació en els beneficis de les Cooperatives. Si es té en compte la preocupació del Govern perquè no hi hagi a la reraguarda ciutadans privilegiats, hom podrà comprendre l'abast de la disposició que acaba d'aparèixer.

Per altra part he volgut donar a la Federació Nacional de Cooperatives d'Espanya la facilitat que sigui ella, per mitjà del seu magatzem a l'engròs, la que organitzi el proveïment de la població cooperatiua, sense ingerències de l'Estat. Autonomia plena i responsabilitat plena també. L'assaiig pot ésser interessant. És una gran massa de consumidors que va a proveir-se per ella mateixa. Tinc moltes esperances que ho farà bé. D'això en depenen moltes coses relacionades amb la nova economia.

En el decret s'estableixen determinats privilegis per a les famílies dels soldats que lluiten als fronts i per als que treballen en indústries de guerra. Semblarà just a tothom que sigui així. Ha estat la nostra intenció alliberar uns i altres del risc d'un proveïment anormal.

Per últim, el decret facilita la creació de menjadors cooperatius per a la població civil i per als obrers dedicats a indústries de guerra.

Hom pretén amb això facilitar l'alimentació als ciutadans de la zona lleial, sempre que compleixin llurs deures cooperatius.

Tota aquesta funció està encomanada a l'òrgan nacional de les cooperatives, que per a realitzar el seu comès se l'ha considerat com a entitat oficial, però sense que per això hagi perdut la seva independència. Això era el més difícil i ja està fet. Espero que ara tot sigui possible i fàcil de fer.

EL MOVIMENT COOPERATIU AL CAMP

—Altres projectes?—preguntem al ministre.

—Els tinc—ens diu—, no ho vull negar. Pretenc que el moviment cooperatiu espanyol compti amb mitjans per a atendre les necessitats de la gran massa treballadora, que presta la seva activitat a la guerra especial-

Comentant Al treballador amb sentit de responsabilitat

(Interviu)

—¿Què em dius, camarada, sobre el moment actual i dels seus múltiples aspectes?

—Dec dir-te, company, que em causa satisfacció que a la fi em toqui el torn d'això que sembla patrimoni de seleccionats. Em fa quelcom de respecte perquè no voldria que amb la nostra peculiar manera de veure les coses, posés en perill el rompre quelcom que no tingués arranjament, però essent tu, volgut camarada, puc parlar-te amb completa confiança, exposant el meu sentit íntim, perquè no es tracta de cent oïdes, ni cinquanta boques que puguin donar-li variades interpretacions, segons el color de la democràcia a què pertanyin. Tu ets poble, com jo, i em comprendràs perfectament. Per alguna cosa ens hem desenrotllat junts i al compàs de les nostres lluites amb l'enemic secular.

No vull ficar-me en problemes de detall, ni d'ordre local, per bé que el que et valga a exposar repercuteixi en aquest ordre de problemes i per tant en l'ordre general.

El treballador, portat a aquest terreny, ha de comentar el que és incommutable; no ho faria, però quan els homes de gran responsabilitat, de màxima responsabilitat ho fan, és just que per una vegada ho faci un treballador, no importa de quin color ideològic, que és un provat antifeixista disposat a donar-ho tot per la victòria i la revolució.

Com a treballador m'estic donant compte que les entrevistes es succeïxen (per cert rebuscades i reforçades fins el màxim) pels qui avui són blanc dels cercadors de grans notícies per a l'exterior, però que el moviment íntim del poble espanyol no ve-

ment, garantint-li el proveïment dels articles de primera necessitat. Aspiro a què el moviment cooperatiu al camp assoleixi la importància que cal en un país agrícola com el nostre. Vull articular ambdós moviments a benefici de la nostra economia. Però de tot això en parlarem un altre dia. El que importa, de moment, és consignar que la cooperació espanyola entra en una època de creixença, cosa que no impedirà que s'articuli degudament per a prestar al país els eminents serveis que tothom espera d'ella. Això depèn, en gran part, dels esforços actius i intel·ligents que realitzin els elements directius per tal d'educar els neocooperadors i infiltrar-los l'esperit cooperatiu.

a compte, al contrari, se li tira un vel com si es digués... ¡allò! fou una entremalladura que com a bons mestres varem tolerar, però, ¡ah!, posats en l'ordre de la nostra funció, com que els nostres textos no ho determinen, el deixeble (en aquest cas el poble) donarà la lliçó tal com consta en aquests textos.

No voten donar-se compte que els fets ho desmenteixen a cada pas i això és veritablement lamentable, perquè ridiculitzen no ja a ells mateixos sinó al nostre propi país. Només cal donar un repàs general i veiem de seguida que el determinant en el nostre problema íntim és el poble treballador i res més que el poble, de forma que el millor i més racional és que no es vulgui entaular un pugilat perquè l'àrbitre és àrbitre mentre és ecuanime, però si es jutja amb vistes al públic llavors resol la qüestió al dictat de la galeria i això és antireglamentari. El pitjor del cas seria que es veïés forçat per l'auditori i no pogués o no volgués donar-se compte del seu trist paper. Si cal dir la veritat, que es digui, però no és honorat recórrer al bluff, per a mistificar-la.

El nostre desig és terminant, tot l'altre serà imposat i per tant, fals. Les lleis són lleis, mentre el conjunt majoritari que les ha de complir i fer complir no determini el contrari, i en aquest cas, el poble el dinou de juliol exposà clarament la seva auto-determinació.

Però hem de fer front a una guerra.

Es vol posar estímul a la nostra moral, forçant-la. Lamentable equivoc. La moral es cultiva amb mesures encertades i de responsabilitat de cara al poble auto-determinat que tot ho dona, i no car, "hipotètic. Es vol cultivar el darrer a tota costa, que per hipotètic és fràgil i insegur, menyspreant allò que en principi el propi poble creà i que actualment es consumeix i amb ràbia infinita d'aquest. Amb això arribarem al summum de les paradoxes. Haurem apuntalat i assegurat la casa del veí, mentre la nostra s'esfondra. Un favor més que ens deuria el veí i una gràcia més de la nostra peculiar manera de ésser.

Si trobéssim un psicòleg ens estalviaríem doctors.

La nostra lluita ha estat sempre amb els instruments del treball; ens repugna la lluita violenta, però ara ens donem compte que la nostra classe no té dret a aquesta debilitat, al contrari, se'ns considera que som els

única que no tenim aquest sentit, ja que amb això s'han determinat seleccions. Molt lamentable. Encara que no es tingui fet vot de fe tots podríem demanar l'excepció, car el conjunt del poble no pot tolerar que hi hagi algú més humà, més sensible i màrtir dels seus sentiments. Quantes mares hi ha en el terreny lleial amb fills a ambdós bàndols! Vols un dilema més terrible? Han de matar se.

I per avui, prou; un altre seguirem.
M. SUÑÉ
De l'Oficina Assesora i de Propaganda C.N.T.

Unió de Cooperatives de Mataró

Fem avinent als ciutadans de Mataró que aquesta entitat a partir del dia 10 fins al dia 20 inclús, abonarà tota la moneda (xavalla i cartons) emesa i en circulació per aquesta ciutat.
Mataró, 8 març 1938

Ajuntament de Mataró

Servei d'Assistència Social

Capó dels Invàlids

Bon Cooperatiu

Es posa a coneixement del públic en general que en el sorteig efectuat avui a la Conselleria d'Assistència Social, corresponent al dia 8 de març del 1938, segons consta a l'acta a poder d'aquesta Conselleria, el premi de vint-i-cinc pessetes ha correspost al

Número 782

Els números corresponents, premiats amb tres pessetes, són els següents:

082 - 182 - 282 - 382 - 482 - 582 - 682 - 882 - 982.

Mataró, 8 de març del 1938.

El Conseller d'Assistència Social, *Josep Serra.*

BOTELLES

buides, netes, es paguen les de XAROP - COGNAC - ANIS - ESTOMACAL 0'50 0'75 1'00 (litre)
a Rafael Casanova, 11 (Magatzem)

El subministrament de gas

A partir de demà, dia 10 del corrent, el subministrament de gas serà augmentat a tres hores i mitja diàries, repartides de la forma següent:

Matí, de 7 a 8 - Migdia, de 12 a 13'30
Vespre, de 19 a 20

EL LECTOR DIU...

Què passa amb la premsa a l'Hospital Militar?

Què passa amb la distribució de premsa a l'hospital militar de la nostra ciutat?

Hi ha una democràtica entrada pels diversos repartidors de premsa o hi ha un favoritisme determinat?

Ben clar es pot dir i qui ha concedit aquest favoritisme bé ho sap que és això concretament: favoritisme. Però un favoritisme gens just, un favoritisme tan descentrat i fora de lògica que fa pensar un xic.

Un lloc que mereix tan de respecte hi ha d'estar obert a les formes més democràtiques, és inconcebible que passi això. I més ho és que aquest repartidor escampi una determinada ideologia de premsa.

Hi ha llibertat de consciència i lliure elecció. Hi ha llibertat de venda també.

Algú s'ha oblidat d'això que és el més elemental de les normes de la República.

Algú que està obligat a saber ho creiem que esmenarà aquesta injustícia.

S.

COMPRO

Màquines d'escriure portàtils i d'oficina, màquines de sumar, de calcular i aparells multicopistes.
Raó: Argüelles, 34 Mataró.

MANÇANILLA «LA MAJA»
XERES FINÍSSIM «PETRONIO»
MORALES PAREJA - XERES
Dipositari: MARTÍ PITÉ — MATARÓ

Obriu comptes lliures

Els comptes lliures no estan subjectes a intervenció de cap mena.

Utilitzeu el xec barrat

Es el distintiu modern del comerç ben organitzat.

Banca Arnús - Banc Espanyol de Crèdit - Banc Hispano Colonial - Banc Urquijo Català - Majó Germans, Banquers - Caixa d'Estalvis de Mataró.

Informació local

DIETARI

Un dia o altre caldrà parlar dels nostres herois que cauen sota la metralla feixista a tots els fronts d'Espanya.

Un dia o altre caldrà que parlem d'aquests herois de la nostra rearguarda que veuen sacrificat el millor de la seva sang a la victòria de la nostra causa, i porten el seu dolor contingut amb una dignitat extraordinària.

Com la d'aquesta modestíssima família obrera que ha perdut dos fills en la lluita i el tercer és inútil d'un braç a causa d'una ferida rebuda...

Ignorem si Catlyle podia preveure aquesta mena d'heroïsmes en escriure la seva obra immortal. Però avui, en el nostre país, qualsevol soldat, escriptor elemental, pot portar en la més íntima de les seves lletres matèria per superar-la.

**

Hem recordat moltes vegades, durant aquests temps, que durant les nostres rutes per terres de França, nosaltres que no havíem conegut aquest sentit heroic de la guerra massa de prop i més aviat en teníem un concepte literari, en trobar-nos davant del «Monument als morts de la guerra», al llogaret més petit, sovint no podíem reprimir un gest de cansanci.

Sense proposar nos-ho, no deixava de semblar nos una mena de competència petulant d'escultura. Ho confessem lleialment.

Les emocions d'aquesta guerra nostra, ens han fet variar completament. Les emocions d'aquesta llarga i cruelíssima guerra ens han fet pensar ara, en l'emoció d'aquelles pedres que recorden a tota la França l'heroïsmes obscur d'aquells «pollus» que en una lluita de quatre anys destruïen l'imperialisme militarista alemany...

Fills obscurs de la França que com els nostres d'avui, lluitaven i lluiten per la victòria d'un ideal.—A.

MORALES PAREJA — XERES
Demaneu sempre:
CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA Morales Pareja
CONYAC JULIO CESAR

Dipositari: MARTÍ PITÉ — MATARÓ

ADMINISTRACIÓ MUNICIPAL DE LA FINCA URBANA. — A partir del proper dijous dia 10 fins al 31 de l'actual, de deu a una del matí i de sis a dos quarts de vuit del vespre, es procedirà al cobrament dels lloguers corresponents al mes de febrer, essent indispensable la presentació de l'últim rebut de lloguer, per a facilitar la tasca cobradòria.

Els qui passat el dia 31 no s'hagin presentat a l'Administració Municipal de la Finca Urbana (Rambla Mendizábal núms. 33 35, pis) per a fer efectiu l'import dels drets d'ocupació de l'estatge que habiten, se'ls passarà a cobrar a domicili, carregant-los el 5 per cent com apremi de cobrança.

Mataró, 8 de març del 1938.—El President, *Ramon Molist*.—El Secretari Permanent, *Francesc Rossetti*.

Per 50 cèntims podeu fer un bon obsequi, amb

ILURENS

postre mataroní

Demaneu-les en les bones tendes de queviures. — Fabricats per PASTISERIA BATET.

COMISSARIA D'ORDRE PÚBLIC-MATARÓ.—Per aquesta Comissaria d'Ordre Públic han estat penyorats els següents veïns: Francesc Pallés Musella, carretera de Barcelona, 292; Jaume Roig Bonamusa, carretera de Barcelona, 34 i Sebastià Mora Fradera, carretera de Barcelona 34, per contravenir les disposicions dictades sobre l'enllumenat domiciliari, per no prendre les degudes precaucions perquè durant les nits els llums de llurs vivendes no transcendixin a l'exterior.

El que es fa públic per a general coneixement dels ciutadans de Mataró.

Mataró, 8 de març del 1938.—El Comissari Cap, *Delrell*.

—Les restriccions que a la indústria ha imposat la manca de materials, fa que manquin forces articles d'ús domèstic. La Cartuja de Sevilla, però, encara segueix oferint als seus clients un bon assortit d'aquests articles necessaris per a la casa o per fer un present de bon gust.

AJUNTAMENT DE MATARÓ

Conselleria-Regidoria de Proveïments

AVIS

Demà dijous, dia 10 dels corrents, en els establiments d'aquesta ciutat, es posarà a la venda sucre a raó de 100 grams per familiar i al preu de 3'50 el quilo.

Mataró a, 9 de març del 1938.—El Conseller Regidor, *Josep Calvet*.

CONYAC POPULAR
CONYAC EXTRA
CONYAC JULIO CÉSAR
de la casa xeressana
MORALES PAREJA
Dipositari: MARTÍ PITÉ — MATARÓ

Dr. J. Barba Riera

Inspesor Municipal de Sanitat — Metge de l'Hospital Clínic

ESPECIALISTA EN GOLA-NAS-ORELLES

Visita: Dimarts, dijous i dissabtes, de 4 a 6 - Econòmica, de 6 a 8
Diumenges, de 9 a 12

FERMI GALAN, 419, pral. (cantonada Lepant)

MATARÓ

Informació del dia

Facilitada per les Agències FABRA i FEBUS per conferències telefòniques

Barcelona

4 tarda

La nostra aviació assolirà tots els objectius militars que es proposa

La nostra aviació ha operat amb intensitat durant la nit última i el dia d'avui sobre territori pròxim a la zona de l'Exèrcit de l'Est, territori en el qual ve desplegant l'enemic extraordinària activitat. Els bombarders nocturns i diürns es realitzaren contra concentracions de tropes, bateries l'emplaçament de les quals es descobrí i combois que transitaven per les carreteres; es pogueren incendiar bon nombre de camions que conduïen material.

Amb motiu d'un atac aeri contra Puebla de Híjar, sortiren els nostres caces, i s'originà un combat, en el qual aconseguírem abatre un bimotor «Heinkel»; nosaltres perdérem un «xato», el pilot del qual se salvà llançant-se en paracaigudes.

L'aviació del crim bombardeja poblacions de rera-guarda

L'aviació facciosa ha realitzat avui un bombardeig sobre Alcaudete.

També ha bombardejat amb gran nombre d'aparells, Puebla de Híjar.

A les 9:30 de la nit s'han presentat sobre Barcelona dos avions i han

deixat caure algunes bombes entre Badalona i Montgat.

La temptativa d'atac aeri contra Cartagena ha estat frustrada avui pel foc de cortina de les bateries de la dita plaça i la intervenció d'esquadretes nostres de caça.

Agraïment

L'alcalde de Barcelona ha rebut un telegrama del cap de la Flota Republicana agraint el que va enviar-li amb motiu del combat naval que ocasionà l'enfonsament del vaixell rebel «Balears» i protestant al mateix temps dels bombardeigs que sofren les poblacions de la rera-guarda, especialment Barcelona.—Fabra.

Viatge aprofitat

El conseller municipal de Sanitat i Assistència Social senyor Borràs i el tècnic d'aquest departament Dr. Punsola han rebut els periodistes i els han donat compte del viatge que efectuaren recentment a París i Londres, on han adquirit i gestionat la framesa d'una important quantitat de material sanitari. Han fet constar el cordial acolliment que trobaren a tot arreu i les diferències que reberen.—Fabra.

Els suplicatoris

El President de la Comissió de Supplicatoris, senyor Baeza Medina, ha dit que el senyor Cordero Bel ha signat ja la seva declaració i que el dia 12 es reunirà la Comissió per tal de dictaminar.—Fabra.

Conferència

El president de l'Audiència, senyor Andreu Abelló, ha rebut la visita de l'ex president del Consell, senyor Portela Valladares, amb el qual ha conferenciat llargament.—Fabra.

Al Parlament

El senyor Martínez Barrios ha rebut diverses visites entre les quals hi ha les dels diputats senyors Torres Campañá, Baeza Medina i Sarret, el coronel Morales i el comandant Ortega.—Fabra.

Visites

El Conseller de Justícia, senyor Bosch Gimpera, ha rebut la visita de l'ex-ambaixador d'Espanya a París, senyor Lluís Araquistain.—Fabra.

Estranger

4 tarda

Dues tesis que presenta «Paris Soir»

PARIS.—«Paris Soir» publica una nota editorial en la qual diu: «El torpedament del creuer «Balears» pot tenir, a la mar i a terra, serioses repercussions. Els franquistes pensen desencadenar una ofensiva contra Cartagena. Per altra part, els republicans es proposen declarar el bloqueig de Mallorca i Eivissa, que seria, segons ells, molt fàcil. Presentem sense comentar-les les dues tesis, però una cosa és certa: la desaparició del «Balears» disminueix, segons Londres, l'avantatge que Franco esperava tenir amb la bel·ligerència.—Ag. Espanya.

No hi haurà gat amagat?

EL CAIRE.—El rei ha dictat un decret en el qual es prohibeix la formació de milícies i grups militaritzats. Sembla que aquesta disposició és motivada per l'existència de camises blaves o verdes, una mena d'organització feixista.—Fabra.

Un substitut del «Balears»?

PARIS.—«L'Ordre» publica una informació segons la qual ha circulat amb insistència el rumor que Mussolini ha ofert a Franco un cuirassat dels recentment construïts, per tal de reemplaçar el «Balears». El periòdic fa notar la transcendència que tindria una tal cessió des del punt de vista internacional.

Per la seva part el Govern anglès —sempre segons es diu—ha donat ordres al seu ambaixador a Roma perquè esbrini què hi ha de cert en tot això.—Fabra.

Nerviositat en la política francesa

Cap un Govern de Front Popular

PARIS.—En el sí de la reunió de la Comissió parlamentària del partit radical socialista es feren patents dues tendències. Una que es mostra propícia a que s'obri el debat polític demà a la tarda, seguit de votació de confiança i l'altra que volia la retirada del govern, abans que els partits socialista i comunista contestessin si vollen accedir a la proposta de plens poders que ha fet suara Chautemps.

Per la seva part el Secretariat del Partit Comunista ha cridat una reunió urgent del Bureau i de la minoria parlamentària, per tal de tractar d'aquesta suspensió que proposa Chautemps d'entrar en vigor el pagament dels subsidis als obrers vells i del camp.

El Secretariat declarà que també havia estat convocat el Comitè d'enllaç amb el Partit Socialista. Finalment ha dit que el que s'imposava davant la nerviositat i les divagacions de la política interior francesa, era la formació, com més aviat millor, d'un Govern de Front Popular autèntic.—Fabra.

Fent atmosfera

LONDRES.—Hom fa notar que el mateix dia de l'arribada de von Ribbentrop a Londres, el diari «The Times» publica diverses lletres de personalitats destacades de la vida anglesa que fan referència a crítiques severíssimes sobre el govern nazi. En una d'aquestes lletres Lord Cecil es refereix al cas del pastor protestant Niemoeller, el qual després d'ésser absolt pels tribunals és portat a un camp de concentració. Diu que no hi ha cap consciència honrada que pugui acceptar sense protesta «aquesta tirania». El professor Brieller, en una altra, diu que cal exigir que la consideració que reclama Hitler ha d'exigir, al menys, un mínim de reciprocitat.

Lord Allen, en un altre parla dels terribles martiris que es porten a cap en els camps de concentració, explicant el cas del professor Liden, mort a conseqüència d'aquesta brutalitat que rebé en un camp de concentració.—Fabra.

Per un plebiscit

BIRT.—Hom diu que el canceller Schuschnigg, en el seu discurs que ha de pronunciar aquest vespre proposarà que es porti a cap un plebiscit per tal de delimitar les fronteres de les influències nazis a Àustria.—Fabra.

Provocacions nipones

TOQUIO.—A conseqüència de la tensió soviètico-nipona el govern japonès ha decidit retenir tres vaixells trencaglaços que a compte de la U. R. S. S. s'havien construït a les drassanes del Mikado.—Fabra.

Detenció

JERUSALEM.—Després de laborioses recerques s'ha aconseguit detenir el Muni Chlana presumpte complicat en l'assassinat de l'emir de Transjordània.—Fabra.

Iugoslàvia per la democràcia

BELGRAD.—Aquest matí el president del govern iugoslau, Stojadinović, ha pronunciat un discurs a la Cambra en el qual, referint-se a la situació internacional, ha dit que el país no desitja apartar-se de la política seguida fins ara prop de les democràcies i dins la unió de la petita «Entesa».

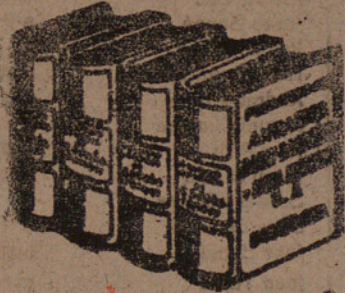
Ha declarat voler l'amistat de tots els pobles per a la pau, però ha remarcat especialment l'amor a la independència i a la democràcia que caracteritza Iugoslàvia.

Ha estat molt aplaudit per tota la Cambra.—Fabra.

NO OBLIDIN QUE SÓN

4

de tirades de que es ocupen en exemplar de

DICCIONARI GENERAL DE ESPANYA

(Quarta edició) — (Noves)

Vol. I del Castell, Indiferent, Polèmica, etc. 672 pàgines i 100 il·lustracions

Vol. II 5.000 pàgines

Vol. III 2.500.000 de dades

Índex Geogràfic - Índex

Índex Estranger

Índex de paraules i frases

Quatre exemplars completos

SENY PESSETA

(Preu de port a tot Espanya)

El veu anunciar obsequiant

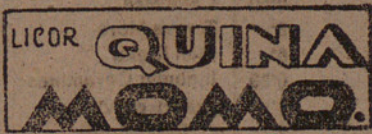
amb el present Anuari

Editorial Barcelonina i Nova Barcelonina, S. A.

Carrer Granados, 20 i 21 - BARCELONA

Venc màquina d'escriure
CONTINENTAL, nova,
amb tots els seus accessoris.

Demaneu informes i preu a
carrer de Barcelona, 13.-Mataró

—Senyora: Quan hagi de fer estirar cortines, transparents, stores, etc., recordi el carrer de Francesc Macià, núm. 102.

Tires paper gomat

per a protegir els vidres,
Impremta Minerva,
Barcelona, 13.

IMPRESA MINERVA. — MATARÓ

SOCORS ROIG INTERNACIONAL

Subscripció pro Hospitals de Sang, soldats ferits i refugiats.

DESEMBRE DE 1937

Sindicat Agrícola Ar-gentina (UGT)	500'
Salvador Mustarós	5'
Gaspar Calvet	10'
Josep Casanovas	5'
Jaume Lladó	5'
Jaume Creiset	5'
Joan J. Ricart	5'
Joan J. Ricart	5'
Josep Bagué	5'
Josep Cruset	2'50'
Antoni Frisol	5'
Joaquim Parmon	5'
Domenec Creiset	2'50'
Josep Cabot	1'
Isidre Anglada	2'50'
Antoni Casterlencs	10'
Joan Anglada	5'
Jaume Carbonell	0'50'
Josep Baille	5'
Tane Pinart	1'50'
Pere Calvet	1'
Marif Roig	1'
Jaume Rabassa	5'
Josep Sanfeliu	1'
Antoni Cabrespina	2'
Joan Vilatersana	2'
Joan Estrada	1'
Dionís Mas	2'
Domingo Ginesà	5'
Jaume Coriell	2'
Joaquim Mustarós	2'
Manuel Teodoro	2'
Llorens Ferrer	2'
Antoni Fiol	2'
Josep Lladó	2'
Josep Saurana	1'
Aníbal Aguiló	1'
Salvador Calafell	1'
Jaume Moré	2'
Josep Calvet	5'
Josep Collet	5'
Joan Vilanova	1'
Julia Lladó	1'
Joaquim Ripoll	1'
Francesc Fernández	1'
J. Rubau	1'
J. Ll.	2'50'
J. Batlle	2'50'
J. Serra	1'
Joan Ginesà	1'
Josep Viñals	1'
Joan Mora	2'
Antón Graell	2'50'
Julia Ginesà	2'
Diviu	1'
Pere Foncuberta	1'
Ramon Coll	1'
Leandre Pallarols	1'
Julia Casabella	1'
Pau Ribí	2'
Salvador Anglada	2'
Antrni Fernández	1'
Joan Mora	1'
Jaume Carbonell	1'50'
E. Mustarós	5'
J. Recolons	5'
Julia Gual	1'
X. X.	5'
P. C.	2'
Genar Parull	2'
Maria Valls	2'
Joan Bellavista	5'
Maria Travesa	2'
Llorens Bardera	2'
Josep Calvet	1'
Miquel Roig	1'
Miquel Cucurell	1'
Joan Masuet	2'
Josep Font	1'
Enriqueta Gras	1'50'
Francesc Prats	1'
Claudi Torre	1'
Miquel Bellavista	1'
S. S. S.	0'50'
Agusif Pasot	0'50'
Vicens Gimbés	2'50'
Manuel Bonamusa	1'
Josep Mitjans	5'
Antoni Puigderajols	0'50'
Gabriel Santamaria	1'
Natalia Sanegun	1'50'
C. C.	1'50'
Vda. de P. Castany	5'
Josep Viza	5'
Magí Roca	1'50'
Josep Lobera	5'
Pau Subirana	2'
Vicens Tarrós	1'
An oní B lbeny	0'50'

P. S. U. C.	5'	Antoni Gualba	50'	Borràs	2'50'
Joaquim José Gran	2'	Joan Julià	50'	E. Cornet	0'50'
Josep Quert	1'	Pepita Santillano	5'	Brufau	0'50'
Pere Anglas	0'50'	Antoni Coll	2'	F. Calle	2'50'
Isidre Selma	2'	Josep Maestu	2'	A. Rossell	1'00'
Bartomeu Anmatllé	0'50'	Josep Majó	50'	Antoni Mercé	2'50'
Josep Farré	1'	Cristina Junoy	2'50'	Casa Codina	5'
Angel Calvo	1'	Hortensia Masjuan	10'	Francesc Grabulosa	1'
Joan Argelà	1'	Armengol	0'50'	Marifnez Regàs	10'
Pere Garcia	1'	Antoni Cantó	5'	Josepa Vivé	1'
Bonaventura Buch	5'	Casa Girona	5'	Subirà	1'
Vicens Gallari	0'75'	Enric Collés	5'	Josep Puig	15'
Josep Duari	0'50'	Carme Roca	2'	Calvet	1'
Lluís Marifnez	0'50'	Ricart Costa	2'	Margarita Massó	0'50'
Mariano Garriga	1'	Hortensia Lozano	5'	Sanfilago Carreras	10'
Salvador Rivas	0'50'	E. C.	0'50'	Francesc Bonamusa	5'
Josep Serra	2'	La Moderna	15'	Pilar López	1'
Salvador González	0'50'	Josep M.ª Fàbregas	2'50'	Maria Marifnez	0'50'
Joan Ambrós	0'50'	Josep Gamell	5'	Josep Torrent	0'50'
Esteve Pla	0'50'	Eduard Clavell	25'	V. de Vives	10'
Antoni Roig	0'50'	Dr. Montaner	6'50'	Joaquim Massimant	0'50'
Laureano Vilárnau	0'50'	Casa Zaragoza	2'	Jaume Nogueras	0'50'
Francesc Parera	0'50'	Pepita Duran	1'50'	Jaume Valverde	5'
Bartomeu Devesa	1'	Josep M.ª Agusif	10'	J. S. T.	10'
M.ª A. y P. G.	1'	Javier Clemente	0'50'	X. X.	1'
Jaume Carbonell	1'	Carme Zuriguell	0'50'	Jacinta	0'50'
B. P., A. C. i F. R.	1'25'	Antoni Valls	5'	Rosa Berenguer	5'
Joaquim Navarro	1'	Càndid Duran	25'	X. X.	0'50'
V. A., A. F. i A. S.	1'20'	Gaspar Duran	25'	Carmen Castilla	0'50'
P. T. i A. F.	1'	Mercé Quells	5'	J. Ribas	0'50'
D. J. i F. R.	0'50'	Constantí Sauleda	5'	Pere Valverde	10'
A. O. i J. C.	1'	Vicens Cortada	1'	Enric Serra	0'50'
Manuel Lladó	0'50'	Maria Blanchari	1'	X. X.	0'25'
Calixto Carbonell	0'50'	Isidre Rovira	1'	Alfons Garcia	2'50'
Pere Sorís	0'50'	Generosa Fonts	1'50'	Mensa	1'
Jaume Cros	0'75'	Carme Catalan	5'	Pérez	0'25'
Manuel Sesen	0'75'	F. La Valenciana	5'	Concepció Blanchari	3'
Guillermo Monelles	0'50'	Ventura Vinardell	1'	A. Català	5'
Salvador Rossell	1'	Mercé Sabaté	2'	X. X.	1'
Francesc Serra	0'50'	J. G. i J. X.	1'	Antònia	1'
Francesc Torrens	1'	Rosa Ballastri	2'	X. X.	1'
F. R. i A. T.	1'	J. Xalabardé	5'	Estrella Bisbal	5'
Esteve Carbonell	0'50'	Vicens Basch	5'	Brose	5'
Amadeu Trilla	1'	Ricart Castells	8'40'	Josep Tarragó	3'50'
Artur Puigvert	1'	Vda. Fradera	10'	Marif	0'50'
Conrado Devesa	1'	X. X.	1'	Montserrat Grau	0'50'
Vicens Cabot	5'	D. G. i V. C.	1'	P. Calvo	4'
Joan Ballesté	1'	X. X.	2'	Oms	5'
Massana	1'	J. Marif Pascual	10'	Emili Danís	5'
Tarragó	1'	Espiell	5'	Francesc Vila	0'50'
Llinàs	1'	Joan Llopart	5'	Assumpció Auladell	1'
Alsina	1'	A. Barrios	3'	R. M.	0'50'
Ferrers	1'	Trebat	5'	Assumpció Alomà	2'
Miquel Gimbés	5'	Fontdevila	2'	Ciutat de Londres	5'
Lluís Fossas	1'	F. Casas	5'	Bigay	2'
Josep Casadevall	0'50'	X. X. i T. Mas	1'	Maria Adell	1'
Josep Recordà	1'	Difen	1'	Parisién	10'
Pilar Roig	5'	Romagosa	0'50'	P. Castany	2'
Josep Ceballé	10'	E. Ferrer	5'	A. Torrellas	5'
Dr. Miranda	5'	Santamaria	2'	R. T.	5'
Rosa Comillo	1'	X. X.	0'50'	Granja	2'50'
T. S.	0'50'	Difen	1'	Maria Farré	1'
M. Massó	1'	E. Rovira	1'	Maria Gascon	1'
Antoni Farràs	2'50'	Prat de Badia	1'50'	Joaquim Ceballos	25'
Vda. Nonell	5'	Gaudi	1'	Soledad Sánchez	1'
Maria Borrás	1'	H. Quintana	5'	Laura Fernández	0'50'
Carme Mollar	1'50'	M. Simon	0'50'	Rosalía Piera	5'
Pasqual Martifnez	2'50'	Engracia	0'50'	Miquel Vallespir	1'
Piqué	1'	X. X.	2'50'	Maria Mora	1'
Pau Solsona	5'	Vilardell	2'50'	Tomàs Rochet	10'
Josep Rey	10'	Ramón Serra	1'	Casa Bonay	0'50'
Joan Romaguera	5'	E. Garcia	0'50'	Maria Figueras	5'
Família Ballescà	5'	Cot	1'	Dolors Serra	5'
Jaume Manent	5'	Salvador Sanrone	2'	Emilia Comas	2'
Feliu Firal	5'	Elvira Llovera	0'50'	Mari Segarra	1'50'
Carolina Gnalba	1'	S. Rovira	1'	Maria Espà	2'
P. Cabot	2'	F. Pla	1'	Angela Riera	0'50'
Antoni Montserrat	5'	Doménec	2'	Carme Gil	1'
Enric Terrés	10'	X. X. i Solà	0'40'	Santiago Digon	1'
Joan Dormuna	10'	Màquines Alfa	1'	Maria Marifnez	2'
Primitivo Toribio	5'	Batlles	2'	Anna Mas	1'
Sra. Ponsà	10'	Xalabardé	1'	Josefa Gómez	1'
Amadeu Tría	2'	E. Terra	1'	Reimunda Anglada	1'
Roura	2'50'	J. Bellavista	0'50'	Casa Mas	25'
Vda. Ribas	50'	A. Subirà	5'	Teresa Mora	5'
Joana López	5'	J. Esperalba	5'	Joan Rigau	2'
Ernest Rubio	5'	X. X.	0'50'	Joaquim Corominas	1'50'
Jesús Garcia	1'50'	Viladevall	1'	Francisco Vila	1'
August Abril	15'	J. Mejó	2'	C. Peradejordi	1'
August Abril	25'	Adan	0'50'	Casa Roca	5'

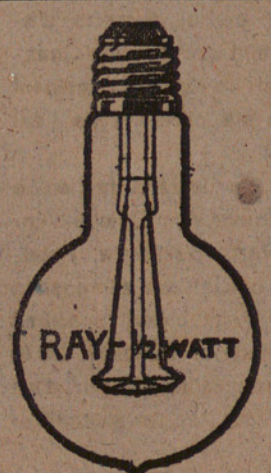
Joan Furnells	1'
Ernest Font	5'
Castellsagué	3'
V. Julià	1'
Agusif Lligués	2'
Sebastià Arnau	10'
Casa Masdeu	10'
Gabriel Plans	5'
Maria Ibern	2'50'
Marif Filé	10'
Artur Capell	2'
Carme Viada	2'
Sofia Boter	1'
Jubany	10'
Joan Puig Jané	5'
Ferreteria Colomer	5'
J. G.	2'
José Granollers	0'50'
R. Solé	10'
Abelard Coll	2'
J. Robert	3'
J. A.	1'
Pere Vilaseca	2'50'
Osina Blay	5'
Arenas	1'
Marilu	5'
C. Montañés	2'
Gutiérrez	10'
Fité	15'
Muntells	2'
P. de Sant Josep	10'
C. Torrents	0'50'
J. Marif	1'
J. Mas	0'50'
Torres	1'50'
Estapé	5'
A. Oms	2'50'
Ateneu	10'
J. Canudas	1'
J. Manrubia	3'
Siriaca	1'
Gallifa	1'50'
Isidor Ramos	5'
Aragó	1'50'
Joan Layret	10'
A. Arabú	0'50'
M. Mestres	0'50'
Macías	1'
Josep Boret	2'
Esperanza Bellatriu	0'50'
Estrany	1'

Vilassar de Dalt

Joan Lletja	0'50'
Simon Poé	0'50'
Isidre Solé	0'50'
Francesc Corominas	0'50'
Francesc Sala	0'50'
Baltasar Sandete	0'50'
Josep Pons de Vall	1'
Pere Puig	0'50'
Ricard Ollé	0'50'
Josep Sansó	0'25'
Josep Moroià	1'
Hermenegild Bançh	0'50'
Andreu Coma	0'25'
Antoni Llimona	1'
Joan Petit	0'50'
Josep Bernet	0'25'
Sebastià Cirera	1'
Lluís Espinac	0'50'
Joan Estibill	0'50'
Joan Turné	1'
Jaume Gil	1'
Joan Mateno	1'
X. X.	8'30'
Germanor Mutualista	11'45'
Unió G. de Treballadors	59'50'

San Pol de Mar

Subscripció permanent	85'
Joan Antic	5'
Enric Guasc	5'
Alex Claramunt	5'
Jaume Vergés	10'
Josep Pallarés	10'
Marif Vidal	25'
Josep Carreras	50'
Salvador Carbonell	10'
Salvador Villaronga	2'50'
Josep Vives	10'
Francesc Tarrides	10'
Miquel Carreres	10'
J. Puig Esquerra	5'
Marif Pla	5'
Joan Tarrides	1'25'
Montañé	10'
Viñals	20'
Josep Serra	5'
Assumpció Comas	0'30'
Suma total.	2.311'15

MILESA
Manufactura Ibérica de Lámparas Eléctricas S.A.

Bombetes de tots els tipus
Usuals: «Pera», «1/2 watt», «Standard», «Opalines», «Llum del dia». De fantasia: «Flames», «Esfèriques», «Perfums», «Cilíndriques», «Xinxetes», etc.

Fàbrica a Mataró: FRANCESC LAYRET (Molins 5) Telef. 109

llegiu LLIBERTAT